בס"ד

משפטים תשפ"ה

גליון 227

דעם רבינ'ס ליכט

אַיְיעֶרע קִינְדֶער זָאלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיין
וָואס דָא הָאט זִיךְ גִיטָאן (שיהר"ן ר"ט)

דער ריינער קוואל

מִיר הַאלְטְן אַ שַׁבָּת נָאךְ קַבָּלַת הַתּוֹרָה. לֶעצְטֶע וָואךְ הָאבְּן מִיר זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ בַּאקוּמֶען אַ נַייֶע תּוֹרָה, דִי וָואךְ אִיז דִי תּוֹרָה מַאֲרִיךְ וֶועגְן דֶער מַעֲמַד וָואס אִיז גֶעוֶוען בַּיים בַּארְג סִינָי.

עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק כֹּ"ל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע (שמות כד, ז)' אַז דִי אִידְן הָאבְּן גֶעפֶּעדֶערְט אוּן גֶעזָאגְט קוֹדֶם 'נַעֲשֶׂה' אוּן נָאכְדֶעם 'וְנִשְׁמָע'. ר' נָתָן שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף דֶעם פָּסוּק מִיט אַ וואוּנְדֶער, וִוי אַזוֹי קֶען מֶען טוּן עֶפֶּעס פַאר מֶען הֶערְט וָואס מֶען דַארְף טוּן? אַזוֹי וִוי אַ טַאטֶע זָאגְט פַאר זַיין קִינְד: "וִוילְסְט מִיר פָּאלְגְן וָואס אִיךְ גֵיי דִיר יֶעצְט בֶּעטְן?" אוּן דָאס קִינְד זָאגְט: "יָא, אִיךְ גֵיי עֶס שׁוֹין מַאכְן", נָאךְ פַאר דָאס קִינְד וֵוייסְט בִּכְלַל וָואס עֶר דַארְף טוּן, וִויאַזוֹי קֶען דָאס זַיין? ר' נָתָן אִיז מַמְשִׁיךְ, אַז דֶער פָּסוּק לוֹיבְּט אוֹיס דִי אִידְן אַז זֵיי הָאבְּן גֶעפֶּעדֶערְט אוּן גְלַייךְ גֶעזָאגְט נַעֲשֶׂה פַאר נִשְׁמַע, אָבֶּער וִויאַזוֹי קֶען מֶען זִיךְ אוֹיסְמָאלְן אִין שֵׂכֶל אַזַא זַאךְ? טוּן אַ זַאךְ פַאר מֶען הֶערְט וָואס מֶען דַארְף טוּן.

ר' נָתָן אִיז מַסְבִּיר אַז דָאס אִיז דִי שֵׁיינְקַייט פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער, דִי אִידְן הָאבְּן גֶעזָאגְט אַז זֵיי וִוילְן נִישְׁט חוֹקֵר זַיין מִיט קַיין שׁוּם חֲקִירוֹת דִי טַעַם פוּן דִי מִצְוֹות, זֵיי דַארְפְן נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין, וָואס דֶער בַּאשֶׁעפֶּער וֶועט זָאגְן וֶועלְן זַיי טוּן אָן פַארְשְׁטֵיין, אָן קַיין שְׁאֵלוֹת אוּן חֲקִירוֹת, נָאר נָאכְן טוּן דִי מִצְוֹות קֶען מֶען זוֹכֶה זַיין 'וְנִשְׁמָע', דָאס מֵיינְט פַארְשְׁטֵיין מִיטְן

הַארְץ! רַשִׁ"י בְּרֶענְגְט אַרָאפּ אַסַאךְ מָאל פוּן חֲזַ"ל אַז נִשְׁמַע מֵיינְט 'שׁוֹמֵעַ אֲנִי - אִיךְ פַארְשְׁטֵיי", אִידִישֶׁע קִינְדֶער הָאבְּן גֶעזָאגְט: "וָואס דֶער בַּאשֶׁעפֶער וֶועט הֵייסְן וֶועלְן מִיר גְלַייךְ מַאכְן, שְׁפֶּעטֶער וְנִשְׁמָע - אַז מֶען וֶועט פָּאלְגְן דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטְנְס מִצְוֹות אוּן מֶען וֶועט דָאס טוּן בְּשִׂמְחָה וֶועט מֶען זוֹכֶה זַיין יֶעדֶער לוֹיט זַיינֶע דַרְגוֹת צוּ שְׁפִּירְן אַ טַעַם אִין דִי מִצְוֹות.

דֶערְפַאר הָאבְּן דִי אִידְן בַּאקוּמֶען צְוֵויי קְרוֹינֶען, וַוייל אַז מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ טוּן דִי מִצְוֹות מִיט שִׂמְחָה אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ אַ קְרוֹין אִיבֶּערְן קָאפּ! דָאס אִיז דֶער חִילוּק פוּן אַ אִיד בִּיז אַ גוֹי, אַ גוֹי מוּז אַלֶעס פַארְשְׁטֵיין מִיט זַיין שֵׂכֶל, יֶעדֶע מִצְוָה וָואס דֶער בַּאשֶׁעפֶער גִיבְּט זֵיי, זֶענֶען זֵיי חוֹקֵר, זֵיי וִוילְן אַז דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער זָאל זֵיי מְגַלֶּה זַיין אַלֶע טְעָמִים פוּן דִי מִצְוֹות וֶועלְן זֵיי אֶפְשָׁר דֶעמָאלְט אַיינְהַאלְטְן דִי מִצְוֹות, אָבֶער דִי אִידְן מַאכְן אַלֶע מִצְוֹות מִיט אַ שִׂמְחָה. וִוי ר' נָתָן שְׁרַייבְּט, 'זִיכֶער אוֹיבּ דִי גוֹיִם וָואלְטְן גֶעזֶען דִי לִיכְטִיגְקַייט פוּן דִי מִצְוֹות, וִוי יֶעדֶע מִצְוָה שַׁיינְט אִין אַלֶע וֶועלְטְן אוּן דָאס אִיז הֶעכֶער פוּן אַלֶע תַּעֲנוּגִים פוּן דֶער וֶועלְט, הֶעכֶער פוּן אַלֶע הַצְלָחוֹת אוּן נָאךְ אַסַאךְ מֶער פוּן דֶעם, זִיכֶער אִיז נִישְׁטָא דֶער וָואס אִיז אַזַא שׁוֹטֶה אוּן טִפֵּשׁ וָואס וִויל נִישְׁט בַּאקוּמֶען אַזַא וואוֹילְקֵייט, אַזַא זִיסְקֵייט, אַזַא נִצְחִיּוּת בִּפְרָט אַז מֶען קֶען קוֹיפְן דִי מִצְוֹות מִיט אַפָּאר גְרָאשְׁן, מִיט עֶטְלִיכֶע דָאלַאר

קֶען מֶען קוֹיפְן אַ בִּינְטְל צִיצִית פַאר אַ טַלִּית, אָדֶער אַן אַנְדֶערֶע מִצְוָה וָואס קָאסְט וֶוייניג גֶעלְט.'

דִי גַאנְצֶע וֶועלְט קֶען נִישְׁט פַארְטְרָאגְן דִי לִיכְטִיגְקַייט וָואס לִיגְט אִין יֶעדֶע פָּשׁוּטֶ'ע מִצְוָה – וָואס אִיז זֵייעֶר דֶערְהוֹיבְּן אוּן הוֹיךְ, וואוֹיל אִיז דֶער וָואס אִיז זוֹכֶה צוּ מַאכְן דִי מִצְווֹת מִיט שִׂמְחָה. אַשְׁרֵינוּ אַז מִיר הָאבְּן זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ אַזַא אֵייבִּיגֶע מַתָּנָה, מִיר דַארְפְן זָאגְן בַּיים דַאוֶוענֶען אִינְדֶערְפְרִי דֶעם אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵינוּ מִיט אַ גֶעוַואלְדִיגֶע שִׂמְחָה עַד אֵין קֵץ וְתַכְלִית אַז מִיר זֶענֶען זוֹכֶה צוּ גְלֵייבְּן אִין בַּאשֶׁעפֶער אוּן אִין זַיין תּוֹרָה, אִין מֹשֶׁה רַבֵּינוּ אוּן אַלֶע צַדִּיקֵי אֱמֶת, מִיט דִי הֵיילִיגֶע אֱמוּנָה דַארְפְן מִיר זִיךְ פְרֵייעֶן, וֶועלְן מִיר זוֹכֶה זַיין נָאכְדֶעם יֶעדֶער לוֹיט זַיין דַּרְגָּה צוּ קֶענֶען מַשִּׂיג זַיין דִי מִצְוֹת בִּיז אִיר שׁוֹרֶשׁ.

בִּפְרָט יֶעצְט קוּמֶען דִי טֶעג פוּן אֲדָר וָואס מֶען פַארְמֶערְט מִיט שִׂמְחָה. זָאל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֶעלְפְן מִיר זָאלְן זִיךְ קֶענֶען בַּאנַייעֶן אִינְגַאנְצְן, זִיךְ פְרֵייעֶן מִיטְן 'שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי' זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי 'נְקוּדּוֹת טוֹבוֹת' דָאס אִיז דִי אֱמֶתְ'ע שִׂמְחָה. דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אַז נָאךְ דָאס יָאר זָאל מֶען שׁוֹין קֶענֶען אִינְגַאנְצְן אוֹיסְמֶעקְן דֶעם עֲמָלֵק אוּן זִיךְ גְרֵייטְן צוּם פּוּרִים וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין.

לָאמִיר זִיךְ בַּאנַייעֶן מִיט שִׂמְחָה, עֶס זָאל שׁוֹין נִתְקַיֵּים וֶוערְן דֶער פָּסוּק 'וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם', גוּט שַׁבָּת

לעובדא ולמעשה

דער קראסנער רב

אִין אַמֶערִיקֶע אִיז דָארְטְן דָא דֶער קְרָאסְנֶער רַב - רַבִּי הִלֵּל לִיכְטֶענְשְׁטֵיין (ז"ל), עֶר אִיז גֶעוֶוען צוּזַאמֶען מִיט מִיר אִין דַייטְשְׁלַאנְד נָאכְן קְרִיג, עֶר הָאלְט פוּנֶעם רֶבִּי'נְס זַאךְ - אָהּ! דֶעם רֶבִּי'נְס זַאךְ אִיז בַּיי אִים זֵייעֶר חָשׁוּב!

מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט אַסַאךְ מָאל דִיבּוּרִים פוּן רֶבִּי'נְס זַאךְ! אַזַא מִין מַאֲמִין אִין רֶבִּי'ן וִוי עֶר אִיז, אַ גֶעוַואלְד!

עֶר הָאט דָארְט חֲתוּנָה גֶעהַאט מִיט אַ זִיווּג שֵׁנִי, זַיין זִיווּג רִאשׁוֹן מִיט דִי קִינְדֶער זֶענֶען נֶעבֶּעךְ אוּמְגֶעקוּמֶען בַּיי הִיטְלֶער'ן. [נָאכְדֶעם מִיט דִי זִיווּג שֵׁנִי הָאט זִי מִיטְגֶעבְּרֶענְגְט עֶטְלִיכֶע קִינְדֶער].

הָאבּ אִיךְ גֶעזֶען, וִוי עֶס קוּמְט דָארְט צוּ אִים אַ אִינְגֶעלֶע אוּן זָאגְט מִיט אַ גֶעוֵויין: "טַאטֶע, זֵיידֶע, עֶר הָאט מִיךְ גֶעשְׁלָאגְן". הָאט ר' הִלֵּל גֶעזָאגְט צוּם קִינְד: " רֶעד נִישְׁט קֵיין לָשׁוֹן הָרַע , רֶעד נִישְׁט קֵיין לָשׁוֹן הָרַע, קוּם צוּ מִיר - מִיטְן אַנְדֶערְן אִינְגְל, וֶועלְן בֵּיידֶע רֶעדְן אוּן פַארְצֵיילְן גֶענוֹי' דִי מַעֲשֶׂה, דוּ אַלֵיין דֶערְצֵייל נִישְׁט!"

עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ קְלֵיין אִינְגֶעלֶע.

הָאבּ אִיךְ גֶעזֶען עֶפֶּעס אַ מִידָה פוּן אַ אִידְן, דֶער אִינְגְל דֶערְצֵיילְט אִים אַ מַעֲשֶׂה אַז אֵיינֶער הָאט אִים גֶעשְׁלָאגְן, זָאגְט עֶר אִים: 'רֶעד נִישְׁט קֵיין לָשׁוֹן הָרַע, קוּם מִיטְן אַנְדֶערְן אִינְגְל, אִיךְ וֶועל אַייךְ בֵּיידְן אוֹיסְהֶערְן, אַלֵיין וַוייל אִיךְ נִישְׁט הֶערְן!' עֶר אִיז גֶעוֶוען אַ גְרוֹיסֶער מַאֲמִין אִין רֶבִּי'ן זֵייעֶר! (דערציילט דורך ר' לוי יצחק בענדער ז"ל)

וואו איז יאָסעלע?

דאָס איז געווען אין אֶרץ יִשְׂרָאֵל פאַר אַרום 65 יאָר צוריק, שְׁנַת תש"כ, די נייעס האָט גע'רעשְ'ט, אַלע ווינקלען זענען געווען פיל מיט קופּקעס מענטשן וואָס האָבן אַרומגערעדט און איבערגעקייט די נייעס פון די בְּרֶענֶעדיגע פַּרְשָׁה וואָס קערט איבער די וועלט. פון אַלע צייטונגען איבער די וועלט האָט אַרויסגעשְׁריגן מיט גרויסע קדוש לְבָנָה ווערטער מיט אַ גרויסע פְּראַגע צייכן: "וואו איז יאָסעלע??" ווען נעבן דעם זעט מען אַ בילד פון אַ וואוילער קליין אינגעלע מיט קאַפּל און קליינע פיאה'לעך שמייכלט זיס, אַלע גאַסן האָבן געשְׁטורעמט און געפּלוידערט שְׁמועות און יְדיעות איבער יאָסעלע, איינער זאָגט אַז ער איז דאָרט, דער צווייטער זאָגט ער איז דאָ, אין בְּנֵי בְּרַק, יְרוּשָׁלַיִם, קוֹמְמִיוּת, אין אַנְטְווערפּן און אֲפילו אין אַמעריקע האָבן שוין מענטשן געשושקעט אַז ער געפינט זיך דאָרט...

ווער איז אָט דער פאַרלוירענער יאָסעלע וואָס יעדער זוכט אים אַרום?

פאַרוואָס איז ער פאַרשוואונדן? און ווער וויל אים טרעפן?

כְּדֵי דאָס צו ערקלערן דאַרפן מיר צוריק גיין מיט עטליכע יאָרן פריער....

* * *

איינער פון אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אין אוּמַאן שֶׁל מַעְלָה נאָך פאַרן קריג אין געווען הָרַב הֶחָסִיד ר' נַחְמָן שְׁטַרַאקְס ז"ל אַ בְּרודער פון איינעם פון די בְּרֶענֶעדיגע חֲסידים פון רֶבִּין הָרַב הֶחָסִיד ר' נָחוּם שְׁטְרַאקְס, וואָס מען פְּלֶעגט אים אויך רופן ר' נָחוּם שוּסְטֶער, ער האָט מְקָרֵב געווען אַסאַך אידן צום הייליגן רֶבִּי'ן צווישן זיי אויך זיין איינענעם בְּרודער ר' נַחְמָן שוּסְטֶער. ר' נַחְמָן איז געווען זייער אַ שְׁטאַרקער מענטש,

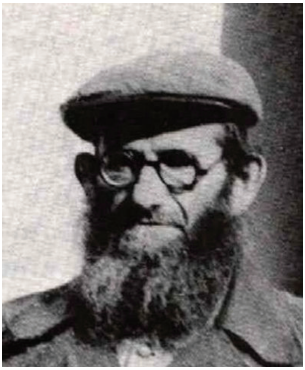

אין אָנְפַאנג איז ער געווען מער אַ מאָדערנער בָּחור און האָט געאַרבעט אין אַ שוּסְטֶערַיי און ווייניגער געהאַט הַשָּׂגָה אין לערנען און עֲבוֹדַת ה', אָבער מיט די צייט האָט ער זוֹכֶה געווען זיך צו מְקָרֵב זיין צו ר' אַבְרָהָם בֶּן ר' נַחְמָן זַצ"ל וואָס ער האָט אַריינגעגעבן אין אים אַסאַך יִרְאַת שָׁמַיִם און גוטע הַנְהָגוֹת אַזוי ווי ר' נַחְמָן האָט מעיד געווען אויף דער עלטער אַז די דיבורים וואָס ר' אַבְרָהָם ז"ל האָט גערעדט מיט אים אין זיין יוגנט ליגט אים נאָך בְּיזן עלטער אין די ביינער!

ליידער האָבן די קאָמוניסטן אין רוסלאַנד פּראָבירט מיט אַלע וועגן אויסצומעקן די אידישקייט ווען אָפּגעפּאַרענע אידן פירן אָן די מַעֲרָכָה און פּרובירן צו צעברעכן די אַלע אידישע יְסוֹדוֹת פון אינעווייניג. רוב אידן נעבער זענען פאַרשְׁלעפּט געוואָרן, אויב איז דער טאַטע מאַמע נאָך געווען פעסט אין זייער אידישקייט זענען אָבער די קינדער פאַרפאַלן געוואָרן ווייל די געזעץ האָט באַצוואונגען צו שיקן די קינדער אין די גוי'שע שולעס אַזוי אַז די יוגנט זענען שוין געווען פאַרְסַמְ'ט מיט די טְרֵיפָה'נע הַשְׁקָפוֹת און כְּפִירוֹת רַחֲמָנָא לִצְּלָן.

אין די פינסטערע טעג זענען די בְּרֶסְלֶבֶ'ער חֲסידים געווען אַזוי ווי אַ שיין אין דער טונקל זיי זענען געווען פון די איינציגסטע וועלכע האָבן געהאַט מְסִירוּת נֶפֶשׁ און מיט אַלע כּוחות געהיט די תּוֹרָה, יעדע הֲלָכָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה אָן קיין שום פְּשָׁרוֹת, נישט אָנגערירט די באָרד און פֵּאוֹת און צוגעדעקט

דִי קאָפּ ווִי דִי הֲלָכָה פאַרלאַנגט, געהִיטן שַׁבָּת און יוֹם טוֹב, שׁוֹפָר, כַּשְׁרוּת. יעדע אֵיינְצִיגע זאַךְ אִיז דאַן געווען אַן אֱמֶת'ע מְסִירוּת נֶפֶשׁ.

ר' נַחְמָן שׁוּסְטער אִיז געשְׁטאַנען ווִי אַ מוֹיער, ער האָט געהִיט זַיינע קִינְדער און מְקַיֵים געווען דִי מִצְוֹת פון דִי תּוֹרָה ווִי ווַייט מעגלִיךְ, אָבער – מִיט דער צַייט האָבן דִי רוּסן געזען אַז אַלע קְהִלּוֹת זענען שׁוין געגאַנגען צוּ גְרוּנְד נאָר עפּעס אִין אוּמַאן דִי בְּרֶסְלֶבֶ'ער חֲסִידִים און אַבִּיסל פון דִי חַבַּדְ'סְקער שְׁטֵייען שְׁטאַרק און פעסְט מִיטְן אוֹיבֶּערשְׁטְן, האָבן דִי רוּסן אוֹיסְפְּלאַנִירט און אִין אֵיין תְּקוּפָה אַיינְגעזֶעצט אִין אַ שְׁווערע תְּפִיסָה אַכְט אִין צְוָואנְצִיג ערְלִיכֶע חֲסִידִים. אַ טוּרְמע אִין רוּסלאַנְד אִין יענע צַייט אִיז געווען ווִי אוּרְטֵיילְן אַ מענְטְשׁ צוּם טוֹיט, רוֹב מאָל האָט מען לֵיידער דעם מענְטְשׁ מער נִישְׁט געזען בַּיים לעבן, טאַקע פון דִי אַכְט אִין צְוָואנְצִיג זענען רוֹב אוּמְגעקוּמען דוּרךְ דִי רוּסן יִמַּח שְׁמוֹ אוֹיף קִדּוּשׁ ה' - ה' יִקּוֹם דָּמָם. אֵיינְצִיגֶע זענען צוּרִיקְגעקוּמען, זֵייער קערְפּער צוּקְלאַפְּט און צעבְּראָכְן אָבער זֵייער גֵייסְט גאַנְץ און אוֹיפְגעלוֹיכְטן. לאַנגע יאָרן אִין דִי בִּיטערע סִיבִּיר האָט זֵיי נִישְׁט צוּגעוּנוּמען דִי אֱמוּנָה, אֵיינער פון אָט דִי צוּרִיקְגעקוּמענע אִיז געווען ר' נַחְמָן שְׁטְרַאקְס.

אִין סִיבִּיר האָט ער נעבעך געאַרְבֶּעט אַזוֹי בִּיטֶער און שְׁווער אַז ער האָט אִינגאַנְצְן פאַרלוֹירְן זַיינע שְׁטאַרְקֶע כּוֹחוֹת, דִי שְׁווערע אַרְבֶּעט און נִישְׁט נאָרְמאַלֶע בַּאווֶעגוּנְגען האָט אוֹיךְ צוּגעבְּרֶענגְט אַז ער האָט פאַרלוֹירְן זַיין זֶע-קְרַאפְט אוֹיף אֵיין אוֹיג. קוֹים מִיטְן לעבְן אִיז ער צוּרִיקְגעקוּמען אִין שְׁטוּב ווען זַיין ווַייבּ קען אִים קוֹים דערְקענען, דִי שִׂמְחָה אַז דער טאַטע אִיז צוּרִיקְגעקוּמען אִיז געווען אָן אַ גְרענִיץ, דִי מאַמע אִיז מער נִישְׁט קֵיין צעבְּראָכענע עֲגוּנָה, דִי מִשְׁפָּחָה אִיז פאַרְאֵיינִיגְט געוואָרן מִיטְן אוֹיבֶּערשְׁטְנ'ס הִילְף, אָבער אַזוֹי ווִי ר' נַחְמָן אִיז צוּרִיקְגעקוּמען האָט ער געטְראָפְן אַז עֶטְלִיכֶע פון זַיינע זִיסֶע קִינְדערלעךְ וואָס ער האָט אַזוֹיפִיל געאַרְבֶּעט זֵיי צוּ הִיטְן און מְחַנֵּךְ זַיין צוּ תּוֹרָה און יִרְאַת שָׁמַיִם, זענען לֵיידער אִינגאַנְצְן אָפְּגעפאָרְן פוּנעם אִידִישְׁן ווֶעג.

מען קען זִיךְ נִישְׁט פאָרְשְׁטעלְן דִי צַער פון אַ טאַטע וואָס טְרעפְט זִיךְ צוּרִיק מִיט זַיינע קִינְדער אָבער זֵיי זענען אַזוֹי ווַייט פאַרְקְראָכְן, ווַייט פון תּוֹרָה, פון אֱמוּנָה. אָן קֵיין טאַטע וואָס זאָל זַיין אִין שְׁטוּב צוּ הִיטְן אִיז געווען אוּמְמעגלִיךְ פאַר דִי מאַמע אַלֵיין אַכְטוּנְג געבְן אוֹיף דִי קִינְדער ווען דִי גאַנְצֶע גאַס שְׁלֶעפְּט און פאַרְפִירְט דִי יוּנְגְוואַרג.

המשך קומענדיגע וואך בעז"ה

המשך פון די לעצטע זייט

אִים אַפִּילוּ מְנִיעוֹת פון אַלע זַייטן וואָס שְׁטערן און צעמִישְׁן אִים בִּיז ער קען ענְדלִיךְ טוּן דאָס וואָס ער ווִיל. פאַרוואָס אִיז דאָס אַזוֹי? ווַייל מְנִיעוֹת שְׁטאַרְקְן גאָר שְׁטאַרְק דִי רְצוֹנוֹת, און אַזוֹי וואַקְסְט דאָס חֵשֶׁק מער, ער ווערְט געבוֹיט זִיךְ צוּ קענען מער שְׁטאַרְקְן און גְלוּסְטְן צוּ זוֹכֶה זַיין צוּ פאָרְן צוּם צַדִּיק אָדער זוֹכֶה זַיין צוּ לערְנען בעסער, דאַווענען שֶׁענער.

מִיר ווֶעלְן גְלֵייבְּן אַז דִי מְנִיעוֹת ווערְן געשִׁיקְט פון הִימְל אַלְס מַתָּנָה צוּ פאַרְשְׁטעֶרְקערְן אוּנְזֶער חֵשֶׁק, צוּ פאַרְגְרֶעסערְן דעם רָצוֹן, צוּ קענען זוֹכֶה זַיין אָנְצוּקוּמען און מְקַיֵים זַיין דאָס וואָס מִיר גְלוּסְטְן און בענְקען דערְצוּ.

(עַ"פּ ליקו"מ סו-ד)

דִי 'הֶענְג-לַייכְטֶער'

מַעֲשֶׂה! – אֵיינֶער אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּן זַיין טַאטְן, אוּן עֶר אִיז גֶעוֶוען אִין אַנְדֶערֶע לֶענְדֶער, אַסַאךְ צַייט, בַּיי אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן!

אוּן נָאךְ אַ שְׁטִיקְל צַייט, אִיז עֶר [צוּרִיק] גֶעקוּמֶען צוּ זַיין טַאטְן! – אוּן עֶר הָאט זִיךְ בַּארִימְט: "אַז עֶר הָאט זִיךְ גֶעלֶערְנְט דָארְט אַ גְרוֹיסְן פַאךְ – צוּ מַאכְן אַ 'לַייכְטֶער וָואס הֶענְגְט'! מְ'רוּפְט דָאס: אַ 'הֶענְג-לַייכְטֶער'!

אוּן עֶר הָאט גֶעהֵייסְן: "[אַז] מְ'זָאל צוּזַאמְנֶעמֶען אַלֶע פַּאכְלַייט וָואס קֶענֶען דָאס מַאכְן! אוּן עֶר וֶועט זֵיי וַוייזְן זַיין חָכְמָה אִינֶעם דָאזִיגְן פַאךְ"!

אוּן זַיין טַאטֶע הָאט טַאקֶע אַזוֹי גֶעטוּהְן – עֶר הָאט צוּזַאמְגֶענוּמֶען אַלֶע פַּאכְלַייט וָואס קֶענֶען דָאס מַאכְן – אַז זֵיי זָאלְן זֶעהְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן זַיין זוּהְן, וָואס עֶר הָאט אוֹיפְגֶעטוּהְן, דוּרְכְאוֹיס דִי צַייט וֶוען עֶר אִיז גֶעוֶוען בַּיי אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן!

אוּן דֶער זוּהְן הָאט אַרוֹיסְגֶענוּמֶען 'אֵיין לַייכְטֶער' וָואס עֶר הָאט גֶעמַאכְט! – אוּן דָאס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר פַארְמִיאוּסְ'ט אִין אַלֶעמֶענְס אוֹיגְן!

אוּן זַיין טַאטֶע אִיז גֶעגַאנְגֶען צוּ זֵיי, אוּן הָאט זֵיי גֶעבֶּעטְן: "אַז זֵיי זָאלְן אִים מְגַלֶה זַיין דֶעם אֱמֶת"! – אוּן זֵיי הָאבְּן אִים גֶעמוּזְט אוֹיסְזָאגְן דֶעם אֱמֶת: "אַז דָאס אִיז זֵייעֶר מִיאוּס"!

אוּן דֶער זוּהְן הָאט זִיךְ בַּארִימְט: "עֶטְס הָאטְס דָאךְ גֶעזֶעהְן דָאס קְלוּגְשַׁאפְט פוּן מַיין פַאךְ"?!

הָאט אִים זַיין טַאטֶע גֶעלָאזְט וִויסְן: "אַז סְ'זֶעהְט נִישְׁט אוֹיס גוּט בַּיי קֵיינֶעם"!

הָאט אִים דֶער זוּהְן גֶעזָאגְט: אַדְרַבָּא! פּוּנְקְט פַארְקֶערְט! מִיט דֶעם הָאבּ אִיךְ זֵיי בַּאוִויזְן מַיין 'גְרוֹיסְקֵייט'! – וַוייל אִיךְ הָאבּ זֵיי אַלֶע גֶעוִויזְן, זֵייעֶר 'חִסָרוֹן'! וַוייל אִינֶעם דָאזִיגְן 'הֶענְג-לַייכְטֶער', גֶעפִינֶען זִיךְ דִי 'חֶסְרוֹנוֹת' פוּן יֶעדְן אֵיינֶעם פוּן דִי 'דָאזִיגֶע פַּאכְלַייט' וָואס גֶעפִינֶען זִיךְ דָא!

גִיבּ נָאר אַ קוּק וֶועסְטוּ זֶעהְן: אַז בַּיי אֵיינֶעם, אִיז מִיאוּס דָאס 'דָאזִיגְן שְׁטִיקְל'! אָבֶער אַ 'אַנְדֶערֶע שְׁטִיקְל', אִיז בַּיי אִים זֵייעֶר שֵׁיין! – אוּן בַּיי אַ צְוֵוייטְן אִיז פּוּנְקְט פַארְקֶערְט! נָאר אַדְרַבָּא! דָאס 'דָאזִיגְן שְׁטִיקְל' וָואס אִיז מִיאוּס בַּיי זַיין חַבֶר – אִיז בַּיי אִים, שֵׁיין אוּן וואוּנְדֶערְלִיךְ אִין זַיינֶע אוֹיגְן! נָאר דָאס 'דָאזִיגְן [אַנְדֶערְן] שְׁטִיקְל' אִיז בַּיי אִים מִיאוּס!

אוּן אַזוֹי וַוייטֶער בַּיי אַלֶע אַנְדֶערֶע פוּן זֵיי: אַז דָאס וָואס סְ'אִיז שְׁלֶעכְט בַּיי דֶעם, אִיז שֵׁיין בַּיי זַיין חַבֶר! – אוּן אַזוֹי אוֹיךְ פַארְקֶערְט!

אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעמַאכְט [צוּזַאמְגֶעשְׁטֶעלְט] דֶעם דָאזִיגְן 'הֶענְג-לַייכְטֶער', בְּלוֹיז פוּן זֵייעֶרֶע 'חֶסְרוֹנוֹת' אַלֵיין! – כְּדֵי דֶערְמִיט צוּ וַוייזְן פַאר זֵיי אַלֶע: אַז זֵיי הָאבְּן נִישְׁט קַיין שְׁלֵימוּת! אוּן יֶעדֶער אֵיינֶער הָאט אַ 'חִסָרוֹן'! – וַוייל וָואס סְ'אִיז שֵׁיין אִין זַיינֶע אוֹיגְן, אִיז אַ 'חִסָרוֹן' בַּיי זַיין חַבֶר!

אָבֶער בֶּאֱמֶת – קֶען אִיךְ מַאכְן [אַ שְׁלֵימוּת'דִיגֶע 'הֶענְג-לַייכְטֶער'] וְוי עֶס דַארְף צוּ זַיין [אָן קַיין שׁוּם חֶסְרוֹנוֹת]!

[זָאגְט רַבֵּינוּ זַ"ל]: אוֹיבּ מְ'וָואלְט גֶעוואוּסְט אַלֶע 'חֶסְרוֹנוֹת' אוּן 'אָפְּהַאלְטוּנְג' [מְנִיעוֹת] פוּן אַ זַאךְ – וָואלְט מֶען גֶעקֶענְט וִויסְן דִי 'אֵייגְנְשַׁאפְט' פוּן דִי זַאךְ – אֲפִילוּ מְ'הָאט דָאס קַיינְמָאל נִישְׁט גֶעזֶעהְן!

ב – גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם

[פַּאר שַׁבָּת חֲנוּכָּה – שְׁנַת תקס"ה]

(דֶער דָאזִיגֶער שִׂיחָה, בַּאלַאנְגְט צוּ 'סֵפֶר־הַמִּדּוֹת' (דַּעַת ח"ב א) – וָואס הֵייבְּט זִיךְ אָן מִיט דִי דָאזִיגֶע וֶוערְטֶער: "זָאלְסְט וִויסְן: אַז צוּ אַלֶע עוֹלָמוֹת אוּן צוּ יֶעדְן בַּאשֶׁעפֶּענִישׁ" וְכוּ'! – עֶס זֶעהְט מִיר אוֹיס: אַז דָאס בַּאלַאנְגְט צוּם 'דָאזִיגְן שְׁמוּעֶס' וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט פוּן זַיין הֵיילִיגְן מוֹיל – פַּאר שַׁבָּת חֲנוּכָּה שְׁנַת תקס"ה – פוּן דֶעם עִנְיָן וָואס רֶעדְט זִיךְ פוּן דִי בַּאשֶׁעפֶּענִישְׁן פוּן דִי וֶועלְט).

"גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם". "גְרוֹיס זֶענֶען דִי וֶוערְק פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן"! – "אֵיין מֶענְטְשׁ אִיז נִישְׁט גְלַייךְ צוּם אַנְדֶערְן! אוּן אַלֶע צוּרוֹת [אוּן אַלֶע בִּילְדֶער, פוּן אַלֶע מֶענְטְשְׁן], זֶענֶען גֶעוֶוען אִין 'אָדָם־הָרִאשׁוֹן'".

דָאס הֵייסְט: אַז אִין דָאס וָוארְט "[נַעֲשֶׂה] אָדָם" [בְּרֵאשִׁית א, כו] אַלֵיינְס, זֶענֶען גֶעוֶוען אַרַיינְגֶערֶעכְנְט דִי אַלֶע צוּרוֹת!

(אוּן אַזוֹי אוֹיךְ דִי וֶוערְטֶער פוּן: "בְּהֵמָה וְחַיָּה" וְכוּ', וָואס שְׁטֵייט בַּיי דִי 'מַעֲשֵׂה־בְּרֵאשִׁית' – אִיז אִינֶעם דָאזִיגְן וָוארְט, אוֹיךְ אַרַיינְגֶערֶעכְנְט אַלֶע גֶעשְׁטַאלְטְן פוּן יֶעדְן בְּהֵמָה אוּן חַיָּה).

אוּן אַזוֹי אוֹיךְ בַּיי אַלֶע אַנְדֶערֶע זַאכְן [בַּאשֶׁעפֶּענִישְׁן]! – אַלֶע "מְאוֹרוֹת" [לֶעכְטִיגְקַייט – בַּאלַייכְטֶערְס], זֶענֶען גֶעוֶוען אַרַיינְגֶערֶעכְנְט אִינֶעם וָוארְט "אוֹר" אַלֵיינְס! – אוּן אַזוֹי אוֹיךְ אַלֶע אַנְדֶערֶע זַאכְן – דְּהַיְינוּ: אַלֶע 'מַעֲשֵׂה־בְּרֵאשִׁית'! – אוּן אֲפִילוּ דִי 'בְּלֶעטֶער פוּן אַ בּוֹים', אִיז נִישְׁט גְלַייךְ, אֵיינְס צוּם אַנְדֶערְן!

אוּן עֶר [רַבֵּינוּ ז"ל] הָאט זֵייעֶר מַאֲרִיךְ גֶעוֶוען אִינֶעם דָאזִיגְן זַאךְ! – אוּן עֶר הָאט דֶעמָאלְט גֶעזָאגְט: אַז סְ'אִיז פַּארְהַאן אוֹיף דֶער וֶועלְט [אַזֶעלְכֶע] 'חָכְמוֹת', וָואס מְ'קֶען לֶעבְּן מִיט דִי 'חָכְמוֹת' אַלֵיינְס, אָן קַיין שׁוּם עֶסְן אוּן טְרִינְקֶען! – וַוייל אֲפִילוּ אוֹיף 'דֶער וֶועלְט' אִיז פַּארְהַאן 'וואוּנְדֶערְלִיכֶע זַאכְן' אוּן 'הוֹיכֶע פָּארְכְטִיגֶע חָכְמוֹת', וָואס מְ'קֶען לֶעבְּן מִיט זֵיי [דִי דָאזִיגֶע חָכְמוֹת] אַלֵיינְס, אָן קַיין שׁוּם עֶסְן אוּן טְרִינְקֶען!

אוּן עֶר הָאט דֶעמָאלְט מַאֲרִיךְ גֶעוֶוען, מִיט אַ וואוּנְדֶערְלִיכֶע אוּן פָּארְכְטִיגֶע שְׁמוּעֶס. (אוּן מִיר הָאבְּן נִישְׁט זוֹכֶה גֶעוֶוען דָאס אַרָאפְּצוּשְׁרַייבְּן).

א. **מיט וועלכע פאך האט זיך דער זוהן בארימט אז ער האט עס געלערנט?**

- ❑ שוסטעריי
- ❑ שלייפן דימאנטן
- ❑ צו מאכן א הענג לייכטער

ב. **ווער/וועמען האט דער טאטע געברענגט צו ווייזן די חכמה פון זיין זוהן?**

- ❑ די גאנצע מדינה
- ❑ אלע פאך לייט
- ❑ אלע פאכלייט פון די פאך מיט וואס דער זוהן האט זיך בארימט

ג. **איז זיי געפעלן דאס וואס דער זוהן האט געמאכט?**

- ❑ זיכער
- ❑ ס'איז פאר קיינעם נישט געפעלן
- ❑ פאר א טייל איז עס געפעלן און פאר א טייל נישט

ד. **וועלכע טייל איז זיי נישט געפעלן?**

- ❑ אלעס איז זיי געפעלן
- ❑ די גאנצע איז זיי נישט געפעלן
- ❑ פאר יעדעם האט נישט געפאלן א אנדערע חלק

ה. **ענדיג צו די ווערטער פון דעם רבי'ן - עס איז דא חכמות וואס מ'קען מיט זיי לעבן...**

- ❑ מיט ווייניג עסן און טרונקען
- ❑ מיט ווייניג שלאף
- ❑ אהן קיין עסן און טרונקען

טייערע קינדער מיר ווייסן אז יעדעס ווארט אין סיפורי מעשיות איז גאר גאר הייליג און אויסגערעכנט, דא אין די תשובות קענען מיר זען ווי דער רבי' נוצט באזונדערע לשונות, יעדן טאג פון די שבע ברכות, אזוי אויך ביי יעדער בעטלער איז דא אן אנדערע ציגאנג צו די חתן כלה, נעם איין מינוט וועסטו זען וויאזוי דער הייליגער רבי' פארציילט אונז די מעשה מיט אירע פרטי' ופרטי פרטים.

טיפער געטראכט

תשובות אויף פאריגע וואך

הָאבְּן זִיךְ חָתָן כַּלָּה אָנְגֶיהוֹיבְּן צוּ דֶערְמַאנֶען, דִי חֲסָדִים וָואס השי"ת הָאט מִיט זֵיי גִיטָאן – דער ערשטער טאג

ווִידֶער דֶערְמַאנְט. אִין דֶעם אַנְדֶערִין בֶּעטְלֶער – **דעם צווייטן טאג**

הָאבִּין זִיךְ חָתָן כַּלָּה ווִידֶער דֶערְמַאנְט – דעם דריטן טאג

הָאבִּין זֵיי זִיךְ ווִידֶער דֶערְמַאנְט – **דעם פערדן טאג**

הָאבִּין זֵיי זִיךְ דֶערְמַאנְט אִין דֶעם בֶּעטְלֶער - דעם פיפטן טאג

דֶעם ... טָאג. זֶענֶען זֵיי אוֹיךְ פְרֵיילִיךְ גִיוֶוען - דעם פיפטן טאג

דֶעם ... טָאג זֶענֶען זֵיי אוֹיךְ פְרֵיילִיךְ גִיוֶועזְן – **דעם זעקסטן טאג**

אוּן זֵיי הָאבְּן אָנְגֶיהוֹיבְּן צוּ וֵויינֶען, אוּן הָאבְּן זֵייעֶר גִיבֶּענְקְט – דער ערשטער טאג

אוּן זֵיי הָאבִּין גִיוֵויינְט אוּן גִיבֶּענְקְט – **דעם צוויטן טאג**

אוּן הָאבִּין גִיוֵויינְט אוּן גִיבֶּענְקְט – דעם דריטן טאג

אוּן הָאבִּין גִיבֶּענְקְט וְכוּ' – **דעם פערדן טאג**

אוּן זֵיי הָאבִּין זֵייעֶר גִיבֶּענְקְט - דער פיפטן טאג

אוּן זֵיי הָאבִּין אוֹיךְ גִיבֶּענְקְט. ווִי נֶעמְט מֶען דָא דֶעם דָאזִיגְן וָואס – **דעם זעקסטן טאג**

וָואס עֶר הָאט אוּנְז גִיבְּרַאכְט בְּרוֹיט אִין וַואלְד – דער ערשטער טאג

וָואס עֶר הָאט זֵיי מְחַיֶה גִיוֶועזְן – **דעם צווייטן טאג**

וָוארִין אַז עֶר זָאל דָא זַיין וָואלְט מֶען זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ גִיוֶוען - דעם פיפטן טאג

רוּפְט עֶר זִיךְ אָן, אִיךְ בִּין דָא. אִיךְ בִּין גִיקוּמֶען צוּ אַייךְ אוֹיף דֶער חֲתוּנָה – דער ערשטער טאג

אוּן זָאגְט אִיךְ בִּין דָא. אוּן אִיז אוֹיף זֵיי אַרוּם גִיפַאלִין אוּן הָאט זֵיי גִיקוּשְׁט – **דעם צווייטן טאג**

אוּן זָאגְט. אִיךְ בִּין דָא. אוּן אִיז זֵיי אַרוּם גִיפַאלִין. אוּן הָאט זֵיי גִיקוּשְׁט – דעם דריטן טאג

אוּן זָאגְט אִיךְ בִּין דָא וְכוּ' – **דעם פערדן טאג**

אִיךְ בִּין גִיקוּמֶען צוּ אַייךְ אוֹיף דֶער חֲתוּנָה. אוּן אִיז זֵיי אַרוּם גִיפַאלִין. אוּן הָאט זֵיי גִיהַאלְזְט אוּן גִיקוּשְׁט - דעם פיפטן טאג

אִיךְ בִּין גִיקוּמֶען צוּ אַייךְ אוֹיף דֶער חַתוּנָה... אוּן אִיז זֵיי אַרוּם גִיפַאלִין אוּן הָאט זֵיי גִיקוּשְׁט – **דעם זעקסטן טאג**

אוּן אִיךְ שֶׁענְק אַייךְ דְרָשָׁה גִישַׁאנְק, אַז אִיהר זָאלְט זַיין אַזוֹי ...ווִי אִיךְ – דער ערשטער טאג

הַיינְט שֶׁענְק אִיךְ אַייךְ בְּמַתָּנָה. אַז אִיר זָאלְט זַיין אַזוֹי ווִי אִיךְ אַז אִיר זָאלְט לֶעבִּין – **דעם צווייטן טאג**

הַיינְט שֶׁענְק אִיךְ אַייךְ דְרָשָׁה גִישַׁאנְק. אַז אִיר זָאלְט זַיין אַזוֹי ווִי אִיךְ – דעם דריטן טאג

הַיינְט שֶׁענְק אִיךְ אַייךְ דְרָשָׁה גִישַׁאנְק אַז אִיר זָאלְט זַיין אַזוֹי ווִי אִיךְ – **דעם פערדן טאג**

הַיינְט שֶׁענְק אִיךְ [אַייךְ] דְרָשָׁה גִישַׁאנְק. אַז אִיר זָאלְט זַיין אַזוֹי ווִי אִיךְ - דעם פיפטן טאג

בְּמַתָּנָה גְמוּרָה דְרָשָׁה גִישַׁאנְק – דער ערשטער טאג

בְּמַתָּנָה גְמוּרָה דְרָשָׁה גִישַׁאנְק – **דעם צווייטן טאג**

הַיינְט שֶׁענְק אִיךְ אַייךְ בְּמַתָּנָה גְמוּרָה דְרָשָׁה גִישַׁאנְק. אַז אִיר זָאלְט זַיין אַזוֹי אַלְט ווִי אִיךְ – דער ערשטער טאג

הַיינְט שֶׁענְק אִיךְ אַייךְ בְּמַתָּנָה מַיין חַיִים טוֹבִים – **דעם צווייטן טאג**

אִיז דָארְט גִיוָוארְן אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּן זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע חֶדְוָה. אוּן זֵיי זֶענֶען זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ גִיוֶוען – דער ערשטער טאג

אִיז דָארְט גִיוָוארִין זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּן אַ גְרוֹיסֶע חֶדְוָה. אוּן זֵיי זֶענֶען זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ גִיוָוארְן – **דעם צוויטן טאג**

אִיז דָארְט גִיוָוארִין אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּן אַ גְרוֹיסֶע חֶדְוָה. אוּן זֵיי הָאבִּין אַ הִילוּא גִיטָאן – דעם דריטן טאג

אַז זֵיי הָאבִּין גוֹמֵר גִיוֶוען דִי שִׂמְחָה פוּן דֶעם טָאג אוּן זֵיי הָאבִּין דֶערְנָאךְ אִיבֶּער גִינֶעכְטִיגְט – דעם דריטן טאג

אִיז דָארְט גִיוָוארִין אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּן אַ גְרוֹיסֶע חֶדְוָה זֵייעֶר – **דעם פערדן טאג**

אִיז דָארְט גִיוָוארִין זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּן זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע חֶדְוָה - דער פיפטן טאג

אִיז דָארְט גִיוָוארִין זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּן זֵיי זֶענֶען זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ גִיוָוארִין – **דעם זעקסטן טאג**

דער געווינער אויף די זיבן בעטלערס נומער 15 איז הילד
החשוב נחמן קורנבליט ****6728

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5-3333-72

646-585-3040

דעם רבינ'ס משלים

מניעות פארוואס?

קוּמְט דֶער מְלַמֵּד אַרַיין אִין כִּתָּה מִיט אַ גְרוֹיסֶע בְּרוֹינֶע פִּישְׁקֶע. דִי אוֹיגְן פוּן דִי קִינְדֶער עֶפֶענֶען זִיךְ מִיט נַייגֶער, זֵיי פְּרוּאוְון פַארְשְׁטֵיין וָואס עֶס לִיגְט דָארְט פַארְשְׁטֶעקְט. חֶזְקִי זָאגְט, עֶס זֶעט אוֹיס אַז סְ'אִיז בְּלֶעטֶער צוּ מַאלֶעוֶוען דִי הַיינְטִיגֶע פַּרְשֶׁה. גֶערְשִׁי זָאגְט, עֶס זֶעט נִישְׁט אוֹיס וִוי בְּלֶעטֶער, וַוייל יֶעדֶע וָואךְ בַּאקוּמֶען זֵיי בִּילְדֶער אוּן סְ'קוּמְט נִישְׁט אִין קַיין פִּישְׁקֶע. רְאוּבֵן טַעֲנָה'ט עֶס זֶעט אוֹיס וִוי אַ סְפֶּעצִיעֶלֶע אִיבֶּערַראשׁוּנְג.

בֶּענְצִי טְרַאכְט הוֹיךְ אוּן זָאגְט, אֶפְשָׁר אִיז דָאס מַתָּנוֹת...

דֶער מְלַמֵּד זֶעט זֵייעֶר ווָאוּנְדֶער אוּן רוּפְט אוֹיס אַז דָאס זֶענֶען מַתָּנוֹת וָואס דִי מְצַטְיְנִים אִינֶעם 'בְּרָכוֹת בְּקוֹל' פַארְמֶעסְט וֶועלְן בַּאקוּמֶען.

דֶער רֶבִּי עֶפְנְט אוֹיף דִי פִּישְׁקֶע, עֶר דְרֵייט זִיךְ שְׁנֶעל אַרוּם צְווִישְׁן דִי קִינְדֶער אוּן זָאגְט: "אִיךְ וַוייז עֶנְק אֵיינְמָאל דִי מַתָּנָה, דֶערְנָאךְ וֶוערְט עֶס פַארְמַאכְט בִּיז מֶען עֶנְדִיגְט דֶעם פַארְמֶעסְט".

דִי קִינְדֶער עֶפֶענֶען בְּרֵייט דִי אוֹיגְן אוּן כַאפְּן אַ טִיפֶע בְּלִיק צוּ זֶען וֶועלְכֶע מַתָּנָה דֶער רֶבִּי גֵייט זֵיי שֶׁענְקֶען. דֶער רֶבִּי דְרֵייט זִיךְ שְׁנֶעל אַרוּם צְווִישְׁן זֵיי, דִי קִינְדֶער זֶעעֶן קְלֵיינֶע פִּישְׁקֶעלֶעךְ פוּן גָאר טַייעֶרֶע קָאלִירְטֶע פֶּענֶעס... דִי פִּישְׁקֶע גֵייט צוּרִיק אִין מְלַמֶּדְ'ס שַׁאפֶע מֶער וֶועט מֶען עֶס נִישְׁט זֶען בִּיזְ'ן עֶנְדֶע פוּנֶעם פַארְמֶעסְט. דִי קִינְדֶער וַוארְטְן מִיט שְׁפַּאנוּנְג וֶוען וֶועט קוּמֶען דֶער טָאג וֶוען זֵיי וֶועלְן פוּנְקְטְלִיךְ קֶענֶען זֶען וָואסְפַּארַא טַייעֶרֶע מַתָּנָה דָאס אִיז, וִויאַזוֹי זֶעט עֶס אוֹיס? וִוי גְרוֹיס? וֶועלְכֶע קָאלִיר? אָבֶּער יֶעצְט אִיז דִי שַׁאפֶע פַארְמַאכְט, זֵיי דַארְפְן זִיצְן אוּן וַוארְטְן אוּן וַוארְטְן מִיט גֶעדוּלְד בִּיז דִי צַייט וֶועט קוּמֶען.

דִי טֶעג פוּנֶעם פַארְמֶעסְט קָאכְט זִיךְ וִוי אַ קֶעסְל, דִי קִינְדֶער רֶעדְן אִיבֶּער דִי מַתָּנָה זֵיי וַוארְטְן אוּן קוּקְן שְׁטַארְק אוֹיס עֶס צוּ בַּאקוּמֶען. בַּיים עֶנְדֶע פוּנֶעם פַארְמֶעסְט הָאבְּן אַלֶע בַּאקוּמֶען דִי אוֹיסְגֶעוַוארְטֶעטֶע מַתָּנָה אוֹיף וָואס זֵיי הָאבְּן אַזוֹי לַאנְג גֶעוַוארְט...

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי לֶערְנְט אוּנְז אַז מְנִיעוֹת וָואס וֶוערְט גֶעשִׁיקְט פַאר אַ מֶענְטְשׁ הָאט אַ דִירֶעקְטֶע בַּאדַייט, דָאס וֶוערְט גֶעשִׁיקְט מִיט אַ צִיל: צוּ שְׁטַארְקְן דֶעם חֵשֶׁק! וֶוען אַ מֶענְטְשׁ וִויל טוּן אַן עֲבוֹדָה אִין עֲבוֹדַת ה' בִּפְרָט וֶוען עֶר וִויל פָּארְן צוּם צַדִּיק, שִׁיקְט מֶען אִים פוּן הִימְל שְׁטֶערוּנְגֶען עֶר זָאל נִישְׁט קֶענֶען אוֹיסְפִירְן זַיין וִוילְן, אַזוֹי וֶועט זַיין רָצוֹן זִיךְ מֶערְן אוּן שְׁטַארְקְן צוּ דֶעם אוֹיסְגֶעבֶּעטֶענֶעם זַאךְ וָואס עֶר וִויל אַזוֹי שְׁטַארְק טוּן.

סְ'אִיז נִישְׁט קַיין פַארְגְלַייךְ פוּן אֵיינֶעם וָואס וִויל דַאוֶוענֶען הוֹיךְ אוּן לֶערְנֶען מִיט הַתְמָדָה אוּן עֶר אִיז גְלַייךְ מַצְלִיחַ - עֶס פָארְט אִים גְלַאטִיג, פוּן אַ צְוֵוייטֶער וָואס סְ'גֵייט אִים בַּארְג אַרָאפּ, עֶס קוּמְט

המשך אויף זייט 4

חלק מהוצאת הגליון נתנדב ע"י
הר"ר אהרן ארי' משה לייפער הי"ו
לע"נ אביו ר' טובי אבגדור בן ר'
אברהם צבי נפטר ט"ז שבט תשפ"ה

חלק מהוצאת הגליון נתנדב ע"י
הר"ר יעקב גאלדבערגער הי"ו
לרגל אירוסי הבת למזל טוב

חלק מהוצאת הגליון נתנדב ע"י
הר"ר ישראל ברוין הי"ו
לרגל הולדת הבן למזל טוב